

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

Бекітемін
Ғылыми кеңестің төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Газалиев А.М.
«___» 20__ ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

BZA 3218 «Биотехнологиялық зерттеудің автоматикасы» пәні

KU 9 «Кәсіби-ұйымдастыру» модулі

5B070100 – Биотехнология мамандығы

Тау-кен факультеті

Өнеркәсіптік экология және химия кафедрасы

2016

Алғы сөз

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS) дайындаған:
б.ғ.к., доцент Светлана Николаевна Дербуш, б.ғ.к., доцент Лариса Павловна
Ивлева,

Өндірістік экология және химия кафедрасының мәжілісінде талқыланды:
Хаттама № _____ «____»_____ 20___ ж.
Кафедра менгерушісі _____ С.К.Кабиева
«____»_____ 20___ ж.

Тау-кен факультетінің оқу – әдістемелік кеңесінде мақұлданды
Хаттама № _____ «____»_____ 20___ г.
Тәраға _____ А.Т.Такибаева
«____»_____ 20___ г.

Оқытушылар жөнінде мәлімет:

A.Ж.Т. Дербуш Светлана Николаевна, Ивлева Лариса Павловна
Ғылыми атағы, дәрежесі, қызметі б.ғ.к., доцент, б.ғ.к., доцент,
Өнеркәсіптік экология және химия кафедрасы ҚарМТУ-ң V корпусы,
(Терешкова көш., 19), 32 аудитория, байланыс телефоны 56–79–32 .

Пәнді өткізу көлемі

Семестр	Кредиттер саны	ESTS кредиттер саны	Сабакты өткізу түрі					СӨЖ сағат саны	Жалпы сағат саны	Бақылау формасы	
			контакт сандарының саны			СОӘЖ сағат саны	Барлық сағат				
			дәріс	Тәжірибелік сабак	Зертханалық сабак						
6	3	5	30	15	-	45	90	45	135	Емтихан	

Пәнге сипаттама:

«Биотехнологиялық зерттеулердің автоматикасы» пәні 5B070100 – «Биотехнология» мамандығы үшін әлективті базалық пәндер цикліне кіреді.

Пәннің мақсаты

«Биотехнологиялық зерттеулердің автоматикасы» пәннің мақсаты қойылған тәжірибеден алынған мәліметтерді статистикалық өндеу, жетілдіру және ПК қолдана отырып алынған нәтижелерді салыстырмалық бағалауын бақылау әдістерін зерттеу

Пәннің міндеттері:

- зерттеулердің нәтижелерін статистикалық өндеу барысында қолданылатын негізгі заңдылықтарды білу;
- қойылған тәжірибеден алынған мәліметтерді статистикалық өндеу әдістерін зерттеу: дисперсті, корреляциялық және регрессионды талдау;

Беріліп отырған пәнді оқығанан кейін студент білу қажет:

Түсінік қалыптастыру қажет:

- қойылған тәжірибеден алынған мәліметтерді статистикалық өндеу кезінде биометриялық әдістерді қолдану туралы;

Білу қажет:

- биометрия заңдылықтарын;
- қойылған тәжірибеден алынған мәліметтерді статистикалық өндеуді;

Істей білу қажет:

- алынған нәтижелерге статистикалық талдау жүргізуі;
- бақылаудың нәтижелеріне салыстырмалық бағалау жүргізуі;

Тәжірибелік машиқтанудан алған білімдері:

- Алынған нәтижелерді талдау үшін биометрия заңдылықтарын қолдану;

Пререквизиттер

Беріліп отырған пәнді оқып білу үшін келесі пәндерді менгеру қажет:

Қазіргі заманғы жаратылыстану тұжырымдамасы, Биотехнология объектілері
Постреквизиттер

«Биотехнологиялық зерттеулердің автоматикасы» пәнінен алған білімдерін «Өндірістік микробиология» пәнінде қолдана алады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тақырыптың атауы	Пәнді өткізу көлемі, сағ.				
	дәріс	ТС	ЗС	СОӘЖ	СӨЖ
«Биотехнологиялық зерттеулердің автоматикасы» пәніне кіріспе	2	1	—	4	4
«Биотехнологиялық зерттеулердің автоматикасы» пәннің негізгі түсініктері	4	1	—	4	4
Түрін өзгертетін объектілердің негізгі сипаттамасы	2	1	—	4	4
Бөлу (тарату) заңдылықтары	4	1	—	4	4
Тандаулы әдіс және жалпы параметрлерді бағалау	2	1	—	4	4
Дұрыстықты (нақтылықты) бағалау критерийлері	4	1	—	4	4
Бөлу (тарату) заңдылықтары туралы гипотезаны тексеру	2	1	—	4	4
Дисперсионды анализ	4	2	—	4	4
Корреляциялық анализ	2	2	—	4	4
Регрессионды анализ	2	2	-	4	4
Зерттеулерді жоспарлау сұрақтары	2	2	-	5	5
БАРЛЫҒЫ:	30	15	—	45	45

Тәжірибелік (семинарлық) сабактың тақырыбының тізімі

1. Біріншілік мәліметтерді топтастыру тәсілдері (статистикалық кестелер);
2. Біріншілік мәліметтерді топтастыру тәсілдері (статистикалық қатарлар);
3. Статистикалық сипаттың есептеу;
4. Орташа деңгейін және вариация көрсеткішін есептеу;
5. Вариациялық қатарлардың графигі. Графиктердің анализі.
6. Дәлдікті бағалау көрсеткіштері.

СӨЖ орындауга арналған бақылау тапсырмасының тақырыптары

1. Медициналық және ветеринарлық биотехнологияның даму кезеңдері.
2. Жануарлар биотехнологиясының негізгі жетістіктері, оның ішінде биологияның дамуында қолданылатын негізгі әдістер.
3. Гендік инженерия. Гендік инженерия әдістерімен жасалған микроорганизмдердің штаммдары, биологиялық белсенді қосылыстардың продуценттері.
4. Туберкулезға қарсы суббірлікті вакциналарды жасау.
5. ҚР ауылшаруашылық экономикасының ең қажетті аспектісі- үй жануарларының (ірі қара мал, ұсақ қара мал және құстар) ауруын

тудырмайтын және оны алдын алу үшін қоланатын сапасы жоғары ветеринарлық вакцинаны дайындау әдістері.

6. Заманауи иммунды биотехнологияның негізгі бағыттары.

7. Медициналық және ветеринарлық тәжірибеде моноклональды антиденелерді қолдану.

Студенттердің білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша бағалау аралық бақылау бойынша үлгерімнің максималды көрсеткіші (60% дейін) және қорытынды аттестацияның (емтихан) (40% дейін) қосындысымен анықталады және ол 100% құрайды.

Студенттердің оқытушылармен өзіндік жұмыссының тақырыптық жоспары

СОӘЖ –н тақырыптарының атауы	Сабактың мақсаты	Өткізу формасы	Тапсырманың мазмұны	Ұсынатын әдібиеттер
Интервалсыз вариациялық қатарларды құру техникасы	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Интервалсыз вариациялық қатарларды құру техникасын зерттеу	[1 бет. 6 – 10; 2, 3]
Интервалды вариациялық қатарларды құру техникасы	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Өнімнің сапалығын анықтайтын негізі параметрлер	[1 , 2]
Орташа көлемді есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Өнімнің сапалығын басқару	[1 , 2]
Орташа сыйықтық ауытқуды есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Микробиологиялық өндірісте бақылауды зерделеу	[1 , 2]
Вариация коэффициентін және қалыпты ауытқуды есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Соңғы жылдарда шыққан ғылыми мақалаларды қарастыру	[1 , 2]
Вариация коэффициентін және қалыпты ауытқуды есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Технологиялық құралдарды таңдау және есептеу жүргізу	[1 , 2, 3]
Вариацияның көрсеткішін және орташа көрсеткішін есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Сусымалы заттарды сақтауга арналған құралдарды зерделеу	[1 , 2, 3]
Вариантарды альтернативті топтастыру кезіндегі статистикалық сипат	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Вариантарды альтернативті топтастыру кезіндегі статистикалық сипатын зерттеу	[1 , 2, 3]

СОӘЖ –н тақырыптарының атауы	Сабактың мақсаты	Өткізу формасы	Тапсырманың мазмұны	Ұсынатын әдіиеттер
Вариантарды альтернативті топтастыру кезіндегі статистикалық сипат	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Вариантарды альтернативті топтастыру кезіндегі статистикалық сипатын зерттеу	[1, 2, 3]
Статистикалық қателіктерді есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Статистикалық қателіктерді есептеу	[2, 3]
Жынтық орташа мәні үшін сенімді интервалды есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Жынтық орташа мәні үшін сенімді интервалды есептеу	[2, 3]
Стьюенттің t-критериясын есептеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Стьюенттің t-критериясын есептеу	[2, 3]
Экспериментальды мәліметтерді ПК көмегімен статистикалық өндеу	Тақырып бойынша тереңдетіп оқыту	Топпен бірге талқылау	Экспериментальды мәліметтерді ПК көмегімен статистикалық өндеуді зерделеу	[2, 3]
Аралық бақылау №1	Білімін тексеру	Жеке тапсырма	Жазбаша тапсырмаларды орындау	
Аралық бақылау №2	Білімін тексеру	Жеке тапсырма	Жазбаша тапсырмаларды орындау	

Саясаты және тәртібі

«Биотехнологиялық зерттеулердің автоматикасы» пәнін оқу барысында келесі ережелерді сақтауды сұраймыз:

1. Сабактан қалмауды.
2. Сабактан себепті қалған жағдайда анықтама қағазын, егер себепсіз қалған жағдайда түсініктеме қағазын әкелуді.
3. Студенттің міндетіне өтіп жатқан барлық сабакқа қатысуға.
4. Құнтізбелік кесте бойынша оқу процесінің барлық бақылау жұмысының түрлерін тапсыруды.
5. Тәжірбиелік және зертханалық сабактарды оқытушының сабакты өтеу кестесі бойынша сабакты өтеуді.
6. Сабак уақытында ұялы телефонды сөндіруді.
7. Оқу процесіне белсенді қатысуға.
8. Уақытында үй тапсырмаларын орындауды.
9. Оқытушының рұқсатынсыз аудиториядан себепсіз шығуды.
10. Университетте тәртіпті, салмақты, ұқыпты және қауіпсіздік ережелерін ұстауды.

Негізгі әдібиеттердің тізімі

1. Новиков А.М., Новиков Д.А. Методология научного познания // Москва, 2010.- 280 с.
2. Руководство по биометрии: научное издание: пер. с англ. для студентов, бакалавров, аспирантов, докторантов / Р. М. Болл [и др.]. - М. : Техносфера, 2007. - 367 с.

Қосымша әдебиеттердің тізімі

3. Аубакиров, Х. Ә. Биометрия: оқулық орта және жоғары оқу орындарі білімгерлеріне, аспиранттарға, магистранттарға, биология мен ауылшаруашылығы саласында жұміс істейтін жас ғалымдарға арналды / Х. Ә. Аубакиров ; Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі. - Алматы : Дәүір, 2011. - 407 б.

**ПРОГРАММА ОБУЧЕНИЯ ПО ДИСЦИПЛИНЕ ДЛЯ
СТУДЕНТА
(SYLLABUS)**

Дисциплина «Автоматизация биотехнологических исследований»

Модуль «Общие аспекты научной и промышленной биотехнологии»

Гос. изд. Лиц. №50 от 31.03.2004 г.

Подписано к печати _____.20___.г. Формат 90x60/16 . Тираж ____ экз.
Объем ____ уч.изд.л. Заказ № ____ Цена договорная

100027 Издательство КарГТУ, Караганда, Бульвар Мира, 56.